Dosarul nr. 4r-5228/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-24056234-02-4r-09122024 Judecător Renata POPESCU-BALTA

D E C I Z I E
în numele Legii

08 iulie 2025 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător Silvia CECAN
Judecătorii Denis BĂBĂLĂU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de agentul constatator Maxim REBEJA, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4d-268/2024 din 17 septembrie 2024, în cauza contravențională intentată la demersul Inspectoratului de Poliție Centru, Direcția de Poliție mun. Chișinău cu privire la soluționarea problemelor legate de executarea sancțiunii contravenționale aplicată față de Teodor BOTNARI prin Procesul-verbal cu privire la contravenție nr.MAI05894171 din 26.12.2022 pentru comiterea contravențiilor prevăzute de art.229 alin.(2), (3) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 24.05.2024 până la 17.09.2024;
în Curtea de Apel Centru, din 09.12.2024 până la 08.07.2025.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând temeinicia Încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 23.05.2024 Inspectoratul de Poliție Centru, Direcția de Poliție mun. Chișinău cu privire la soluționarea problemelor legate de executarea sancțiunii contravenționale aplicată față de Teodor BOTNARI prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 894171 din 26.12.2022 pentru comiterea contravențiilor prevăzute de art.229 alin.(2), (3) Cod contravențional.

În motivarea demersului s-a indicat că la data de 26.12.2022 pentru comiterea faptelor contravenționale prevăzute de art.229 alin.(2), (3) Cod contravențional în privința lui BOTNARI Teodor a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05 894171 fiindu-i aplicată o sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 2000 lei.

În continuare a indicat că dat fiind faptul că contravenientul BOTNARI Teodor în decurs de 30 zile de la data stabilirii nu a achitat amenda aplicată în cadrul procesului contravențional nominalizat supra, în conformitate cu prevederile art.11 Cod de executare, cauza contravențională a fost remisă pentru punerea în executare silită către executorul judecătoresc COROLEȘCAIA Lilia. Urmare în temeiul încheierii nr.118s-1116r/24 din 21.03.2024 executorul judecătoresc COROLEȚCAIA Lilia a restituit documentul executoriu fără executare pentru a fi înaintat instanței de judecată conform prevederilor art.34 alin.(8) Cod contravențional. Reieșind din cele expuse mai sus și în conformitate cu art.34 alin.(8) Cod contravențional, s-a solicitat înlocuirea amenzii aplicată în cadrul procesului contravențional nr.MAI05 894171 din 26.12.2022 în privința lui BOTNARI Teodor cu arest contravențional.

2. *Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4d-268/2024 din 17 septembrie 2024,* a fost respins demersul Inspectoratul de Poliție Centru, Direcția de Poliție mun. Chișinău cu privire la soluționarea problemelor legate de executarea sancțiunii contravenționale aplicată față de Teodor BOTNARI prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr.MAI05 894171 din 26.12.2022 pentru comiterea contravențiilor prevăzute de art.229 alin.(2), (3) Cod contravențional din motivul expirării termenului de prescripție a punerii în executare a sancțiunii contravenționale.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator Maxim REBEJA a declarat recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4d-268/2024 din 17 septembrie 2024, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță.*

În motivarea recursului recurentul a menționat că, Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4d-268/2024 din 17 septembrie 2024, este neîntemeiată și urmează a fi casată, or instanța a dat doar o apreciere probelor prezentate la materialele cauzei contravenționale, şi nu a solicitat administrarea suplimentară a unor acte probatorii în cazul constatării lipsei acestora, circumstanțe care ar fi putut fi examinate şi verificate prin prisma argumentelor participanților la proces, ca ulterior să fie emisă o hotărâre motivată, clară şi conform prevederilor legale la caz.

Invocă faptul că potrivit prevederilor art.374 alin.(2) Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției. Art.385 Cod contravențional, statuează că agentul constatator este reprezentantul autorității publice care soluționează, în limitele competenței sale, cauza contravențională în modul prevăzut de prezentul cod.

Potrivit prevederilor art.425 Cod contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. Totodată, în conformitate cu art.440 Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului verbal cu privire la contravenție,

de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform art.442 Cod contravențional, reiterează că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Conform prevederilor art.443 alin.(9) partea rezolutivă a procesului-verbal cuprinde decizia agentului constatator de sancționare, de încetare a procesului contravențional sau de remitere a cauzei funcționarului abilitat sa examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator sau autorității competente să soluționeze cauza contravențională, ori în instanța de judecată, cu recomandarea, în toate cazurile, dacă consideră necesar, privind sancționarea sau privind încetarea procesului, indicându-se şi termenul de contestare în instanța de judecată.

Menționează recurentul că Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4d-268/2024 din 17 septembrie 2024, este pasibilă casării, deoarece nu este legală, întemeiată şi motivată, fapt ce materialul probatoriu este anexat la dosar, la fel este în contradicție cu prevederile legislației contravenționale şi procedural penale, adică art.462 alin.(1), art.458 alin.(1) lit.a)-f) Cod contravențional al Republicii Moldova.

În contextul celor expuse, la constatarea încălcărilor pentru care se prevede sancțiunea privării de dreptul de a conduce mijloace de transport, agentul constatator pornește procesul contravențional, cu întocmirea actelor procesuale și desfășoară activitatea, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției. În baza probelor acumulate, care servesc la constatarea existenței contravenției, la identificarea făptuitorului, agentul constatator întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție, întemeindu-și acțiunile pe probele acumulate, care constituie temei de remitere a cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), Colegiul penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal

despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, ajunge la concluzia de a respinge ca fiind tardiv recursul declarat de agentul constatator Maxim REBEJA, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4d-268/2024 din 17 septembrie 2024, din considerentele ce succed.

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1), pct.1), lit.a) Cod contravențional, judecând recursul, *instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este tardiv.*

În același context, potrivit art.468 alin.(1) și (2) Cod contravențional, recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile. Recursul se depune în instanța de judecată a cărei hotărâre este atacată. Persoana deținută poate depune recurs și la administrația locului de deținere, care este obligată să-l expedieze imediat instanței de judecată a cărei hotărâre este atacată.

Art.469 alin.(1) Cod contravențional, prevede repunerea în termen a recursului. Recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancțiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanța a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii asupra ei.

7. În speță, potrivit materialelor cauzei Colegiul constată că, Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4d-268/2024, a fost pronunțată la data de 17 septembrie 2024, recursul agentului constatator Maxim REBEJA, fiind depus la data de 26 octombrie 2024 și înregistrat conform ștampilei de intrare la data 28 octombrie 2024 (a se vedea f.d.27).

Instanța de recurs menționează faptul că, copia Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4d-268/2024 din 17 septembrie 2024, a fost expediată în adresa Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, prin intermediul poștei terestre (mun. Chișinău, str. Doina nr. 102), fapt confirmat prin scrisoarea de expediere anexată la materialele cauzei contravenționale (a se vedea f.d. 23), și potrivit avizului de recepție anexate la materialele cauzei, copia încheierii a fost recepționată la data de 09 octombrie 2024, fapt confirmat prin semnătura aplicată pe avizul de recepție (a se vedea f.d. 24), însă cu toate acestea recursul a fost depus cu încălcarea termenului de atac la data de 26 octombrie 2024 și înregistrat conform ștampilei de intrare la data 28 octombrie 2024 (a se vedea f.d.27).

Astfel, se conchide că agentul constatator a cunoscut, sau, în virtutea obligațiilor sale de serviciu, trebuia să cunoască și să se informeze despre statutul dosarului contravențional la care a participat în calitate de agent constatator, precum și despre soluția pronunțată în prezenta cauză prin încheierea primei instanțe. Mai mult, Colegiul reține că, de către agentul constatator nu a solicitat repunerea în termen, și careva argumente plauzibile în vederea motivării termenului omis, nu au fost invocate Colegiului.

Nu există motive legale pentru ca instanța să repună recursul în termen. Nici recurentul nu a invocat motive plauzibile pentru care a depășit termenul de atac al Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4d-268/2024 din 17 septembrie 2024, şi nu a prezentat probe concludente care ar servi drept temei de repunere în termen a recursului, agentul constatator nu a invocat nici un motiv care ar putea fi pus la baza restabilirii termenului de atac. Din materialele cauzei rezultă că, copia încheierii a fost expediată în adresa agentului constatator prin intermediul poștei terestre și fiind recepționată la data de 09 octombrie 2024, recursul fiind depus abia la data de 26 octombrie 2024 și înregistrat conform ștampilei de intrare la data 28 octombrie 2024, adică peste termenul de atac de 15 zile, or termenul limită fiind data de 24 octombrie 2024.

8. În această ordine de idei, este cert că, depunând cererea de recurs la 26 octombrie 2024 împotriva încheierii pronunțate la 17 septembrie 2024, și recepționate la data de 09 octombrie 2024, adică în afara termenului legal, agentul constatator a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titular nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează şi instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit materialelor cauzei contravenționale, rezultă că copia Încheierii a fost expediată către Inspectoratul Național de Securitate Publică al IGP, prin intermediul poștei terestre oficiale (mun. Chișinău, str. Doina nr. 102), astfel încât termenul de declarare a recursului a început să curgă din momentul comunicării încheierii în mod legal instituției abilitate, și anume din data de 09 octombrie 2024, data când a fost recepționată copia încheierii.

În conformitate cu prevederile art.468 alin.(1) Cod contravențional, recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile. Prin urmare, în cauză nu se justifică repunerea în termen, întrucât comunicarea s-a efectuat în condiții legale, iar partea interesată nu a demonstrat existența unui impediment obiectiv care să fi împiedicat respectarea termenului procedural.

La caz, pertinentă speței este și jurisprudența CtEDO în cauza Avramenco contra Moldovei și Ponomaryov contra Ucrainei, unde Curtea a statuat că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în privința sa a unui proces judiciar, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului și examinarea cauzei în lipsa acestuia nu va constitui o încălcare a art.6 CEDO.

Din aceste considerente, Colegiul penal va aplica excepția tardivității formulării recursului și-l va constata ca fiind tardiv, or, conform art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit

termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din considerentul dat, Colegiul conchide că, recursul nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv, astfel că repunerea recursului în termen, de către instanța de recurs, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CEDO (Ghirea versus Republica Moldova) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice, cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului - dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în recurs, ori, instanța nici nu purcede la examinarea fondului recursului în contextul adoptării soluției de respingere a recursului ca depus peste termen sau inadmisibil și nu implică o verificare a încheierii atacate, întrucât instanța de apel (recurs) nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Astfel, se conchide că, recurentul neîntemeiat a omis termenul pentru declararea recursului împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4d-268/2024 din 17 septembrie 2024, și din aceste motive recursul se respinge ca depus peste termen, cu menținerea fără modificări a Încheierii instanței de fond.

9. În conformitate cu prevederile art. art.473 alin.(1) pct.1), lit.a), 474 Cod contravențional al Republicii Moldova, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se respinge ca tardiv recursul declarat de agentul constatator Maxim REBEJA, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4d-268/2024 din 17 septembrie 2024, în cauza contravențională intentată la demersul Inspectoratului de Poliție Centru, Direcția de Poliție mun. Chișinău cu privire la soluționarea problemelor legate de executarea sancțiunii contravenționale aplicată față de Teodor BOTNARI prin Procesul-verbal cu privire la contravenție nr.MAI05894171 din 26.12.2022 pentru comiterea contravențiilor prevăzute de art.229 alin.(2), (3) Cod contravențional, şi se menține fără modificări Încheierea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Silvia CECAN**

Judecătorii **Denis BĂBĂLĂU**

Vitalie BUDECI